

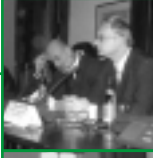
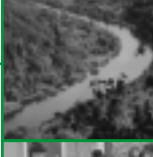

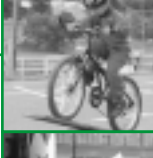

výroční zpráva

sdružení Arnika

2002

Obsah:

3		Slovo předsedy
4		O Arnice
5		Organizační struktura Arniky
6		Činnost Arniky v roce 2002: - Program Ochrana přírody
8		- Program Toxické látky a odpady
10		- Program Veřejnost a životní prostředí
12		Pobočky Arniky
14		Jak Arniku vidí ostatní
16		Finanční zpráva za rok 2002
18		Poděkování

Výroční zprávu za rok 2002 vydalo sdružení Arnika v květnu 2003 v nákladu 1500 kusů.
Adresa vydavatele:
Arnika - Koordinační centrum, Chlumova 17, 130 00 Praha 3,
tel/fax: 222 781 471, www.arnika.org

Slovo předsedy

Rok 2002 byl pro Arniku prvním úplným rokem existence. Na jeho začátku jsme oslavili významný úspěch kampaně Živé Labe – negativní stanovisko ministerstva životního prostředí k výstavbě plavebních stupňů Prostřední Žleb a Malé Březno na Labi v rámci posouzení vlivů těchto staveb na životní prostředí. Toto stanovisko sice není závazné, a diskuse o regulaci posledního přírodně blízkého úseku Labe na českém území stále pokračují, přesto chápeme toto rozhodnutí jako významné vítězství zdravého rozumu nad partikulárními zájmy a jako naději pro Labe do budoucna. Radost a úspěch pro Arniku znamenalo také uzákonění integrovaného registru znečištění a ratifikace Stockholmské úmluvy.

Oslavovat zlepšující se čistotu vody a obnovu přírodních krás kolem Labe jsme mohli na Prvním mezinárodním koupacím dni na Labi, který pořádala Arnika ve spolupráci s německou organizací Deutsche Umwelthilfe. Koupací den byl největší akcí Arniky v roce 2002 – hromadné koupání a doprovodný program proběhl ve dvanácti českých městech a obcích. Zúčastnilo se ho přes 70 000 lidí v ČR a v Německu a více než 15 000 lidí se vykoupano v labské vodě.

V roce 2002 dosáhla výrazných úspěchů také nová kampaň Arniky – Šetrné papírování – zaměřená na podporu používání recyklovaného papíru. Od prosince 2002 ho povinně používá ministerstvo životního prostředí a jím řízené organizace, čímž byl splněn první z cílů kampaně. Kampaň získala ohlas médií a přilákala do Arniky řadu nových dobrovolníků.

V polovině roku však přišel šok. Rozsáhlé povodně v povodí Vltavy a Labe tragickým způsobem upozornily na závažnost problémů, jejichž řešení si Arnika zvolila za své poslání již při svém vzniku.

Na nebezpečí úniku toxických látek z chemických podniků na Labi, především ze Spolany Neratovice, upozorňovala Arnika (spolu s dalšími organizacemi) již dlouho před povodní. Ta ukázala, že opakované bagatelizování tohoto problému vedením Spolany bylo nezodpovědným hazardováním s lidským zdravím. Výsledky měření toxických látek ze vzorků odebraných v okolí Spolany Arnikou bezprostředně po povodních ukazují, že situace je ještě horší, než jsme předpokládali. Právem je možné Spolanu označit za český ekologický problém číslo jedna. Proto Arnika zaměřila svou pozornost na kampaň Stop nebezpečí ze Spolany, jejímž cílem je zabránit dalším únikům toxických látek z chemiky do životního prostředí.

Povodeň však zároveň připomněla, jak drasticky člověk změnil krajinu v říčních nivách a jak nedostatečná je protipovodňová ochrana, založená na čistě technických opatřeních. V této souvislosti je vhodné připomenout, že se Arnice podařilo prosadit, aby před rozhodnutím o výstavbě přehrady Nové Heřminovy byla zpracována celková koncepce protipovodňové ochrany povodí Opavy. Bohužel, dosud představené výsledky zpracovatele této koncepce - Povodí Odry - nejsou důvodem k optimismu. Na skutečný obrat v přístupu k protipovodňové ochraně stále ještě čekáme.

Činnost Arniky získává velký ohlas. Za loňský rok to prokazuje kolem 500 výtisků z tisku, řada televizních pořadů a rozhovorů v rozhlase, podpora českých i zahraničních nadací a rostoucí počet členů a přispěvatelů. Děkujeme všem a doufáme, že nám zachováte přízeň i v roce 2003.

Vlastimil Karlík, předseda Arniky

Sdružení Arnika aneb kdo jsme, co chceme a kam jdeme

Naše poslání

Posláním Arniky je zlepšení stavu životního prostředí a ochrana přírody. Zaměřujeme se především na ochranu před znečištěním toxickými látkami a zachování a obnovu řek a mokřadů, a to na území České republiky i v evropském kontextu.

Kdo jsme

Arnika je celostátní organizací s centrální kanceláří a samostatnými pobočkami. Naše národní i lokální kampaně a projekty se ve vyvážené míře opírají o tři pilíře - zapojení veřejnosti, odborné argumenty a o spolupráci se sdělovacími prostředky. Naše činnost je soustředěna do tří programů: Ochrana přírody, Toxické látky a odpady a Veřejnost a životní prostředí.

Kde působíme:

Arnika začala svou činnost v roce 2001 se třemi pobočkami (Praha, Děčín, Ostrava). Začátkem roku 2002 jsme se rozšířili do 2 dalších měst - Mostu (pobočka) a Chomutova (kontaktní místo). V lednu 2003 jsme zahájili činnost Arniky v dalších 4 městech - Českých Budějovicích, Liberci, Vrchlavě a Vyškově (se statutem kontaktního místa, tj. bez právní subjektivity). Nyní jsme aktivní v 8 městech v 7 krajích ČR.

Co chceme

Arnika usiluje o širokou členskou základnu - možnost uplatnit se má každý, kdo chce pomáhat lidem chránit jejich životní prostředí. Arnika se snaží o to, aby lidé žili v harmonii s přírodou a sami se sebou.

Čemu věříme

Věříme, že „Vzdálí-li se lidské srdce od přírody, zatvrdí se. Nedostatek úcty k tomu, co roste, co je živé, rychle povede také k nedostatku úcty k lidem.“ (Slova Luthera Stojícího Medvěda z kmene Lakotů, která se stala mottem Arniky.)

Kam jdeme:

Budoucí roli Arniky vidíme jako silnou, stabilní organizaci působící v oblasti ochrany životního prostředí a spojující profesionalitu klíčových pracovníků s aktivitou dobrovolníků a podporou široké členské základny. Pro český neziskový sektor chceme hrát důležitou roli díky své znalosti a využívání evropské legislativy v programových oblastech.

Organizační struktura

Organizační strukturu Arniky tvoří: Valná hromada, Výkonná rada (Užší rada), Výkonná ředitelka, Základní články a zatím neustanovené funkce - Dozorčí rada a Čestná rada. Funkci dozorčí rady dočasně plní jedna osoba - revizor.

Nejvyšším orgánem Arniky je Valná hromada, která se schází nejméně jednou ročně (jde o setkání všech členů, ti mají hlasovací právo). Valná hromada schvaluje změny statutu, volí Výkonnou radu a předsedu (více ve statutu). Výkonná rada řídí činnost sdružení mezi zasedáními Valné hromady, je volena na tři roky. Skládá se z předsedy, ze členů Užší rady a ze zástupců Základních článků, z nichž každý má ve Výkonné radě jednoho člena. Zástupci jsou delegováni ze schůzí základních článků, kde jsou demokraticky voleni. Výkonná rada se schází min. 4x ročně. Mezi zasedáními Výkonné rady řídí činnost Sdružení Užší rada v koordinaci s Výkonnou ředitelkou. Užší rada se skládá z předsedy a dvou členů (nyní předseda Ing. Vlastimil Karlík, místopředsedové RNDr. Jindřich Petrlík a Ing. Petr Hrdina). Výkonnou ředitelkou je od ledna 2002 Lenka Mašková.

Základní články (pobočky) mají právní subjektivitu, která vzniká na základě písemné zřizovací listiny schválené Výkonnou radou. Rada Základního článku má dva až čtyři členy, kteří jsou statutárními zástupci Základního článku. Pobočky vznikají na územním nebo tématickém principu. Zvláštním základním článkem je Koordinační centrum, které plní funkci centrální kanceláře sdružení (zajišťuje funkce tiskového mluvčího, získávání členů a komunikace s nimi, stabilizace organizace aj.).

Program Ochrana přírody

Program Ochrana přírody se zaměřuje především na ochranu druhově nejbohatších ekosystémů střední Evropy - vodních toků a mokřadů. Ty nás pomáhají chránit před ničivými povodněmi a čistí vodu. Program Ochrana přírody hledá a prosazuje takové alternativy spravování a využívání vodních toků, které směřují ke sladění požadavků ochrany přírody s protipovodňovou ochranou a s hospodářským využitím vodních toků a krajiny kolem nich. Další důležitou činností programu Ochrana přírody je záchrana mizejících druhů rostlin a živočichů v jejich původních biotopech a zachování přirozené rovnováhy krajiny.

Co se nám podařilo v roce 2002 v rámci programu

Arnika reprezentovala Českou republiku na jednání Světového vodního parlamentu mladých v kanadské provincii Quebec, kde byl přijat návrh mezinárodního Zákona o vodách. Do roku 2008 by měly být hlavní zásady tohoto zákona přijaty parlamenty jednotlivých států. Hlavním principem zákona je právo na přístup k vodě pro všechny živé bytosti a zároveň povinnost lidí vodní zdroje užívat šetrně.

Činnost v roce 2002 v jednotlivých kampaních

Živé Labe

Cílem této kampaně je zabránit regulaci dolního toku Labe a ekologickým škodám, které by způsobila výstavba vodních děl. Za jeden z úspěchů kampaně považujeme, že ministerstvo životního prostředí zaujalo negativní stanovisko k výstavbě vodních děl Prostřední Žleb a Malé Březno – a toto stanovisko obhájilo i po změně ministra.

Jednou z neúspěšnějších akcí Arniky byl společný mezinárodní projekt sdružení Arnika a Deutsche Umwelthilfe s názvem První mezinárodní koupací den na Labi. Získal si nejen obrovskou pozornost médií, ale hlavně samotných účastníků. 14. července ve 14:00 hodin totiž vstoupilo do vod Labe po celé délce toku zhruba 15 tisíc lidí – ti všichni se koupali. Počet všech (i těch méně odvážných) účastníků přesáhl neuvěřitelných 70 tisíc.

Příroda s lidmi

Cílem kampaně je prosadit, aby soustava chráněných území evropského významu Natura 2000 odpovídala evropským požadavkům. Kampaně si také klade za cíl zajistit dostatečnou ochranu a péči o vybraná území (hraniční meandry Odry a kaňon dolního Labe). Arnika se proto zapojila do informační kampaně k Naturě 2000, sleduje a připomínkuje příslušnou legislativu a připravuje připomínky k návrhům území, která by měla být zařazena do Natury 2000.

V loňském roce jsme uspořádali několik putovních výstav spojených s besedami, jejichž prostřednictvím jsme informovali veřejnost o životě v územích Natury 2000 a tom, jak se projekt konkrétně dotkne dané oblasti. Výstavu navštívilo kolem pěti tisíc lidí. Doprovodná beseda přesvědčila polskou obci Zabelkow, aby hraniční meandry byly zařazeny do Natury 2000 (na české straně se již s jejich zařazením počítá).

Podařilo se nám vytvořit Koalici pro Naturu 2000, jejímiž členy je dnes kolem 15 nevládních organizací zabývajících se ochranou přírody.

Za záchranu řeky Opavy

Cílem kampaně je prosadit jiná protipovodňová opatření na Bruntálsku, než je výstavba přehrady, která by zatopila celou obec Nové Heřminovy a připravila by tak o domov desítky starousedlíků.

Podařilo se nám přesvědčit krajské zastupitele, aby se protipovodňovou ochranou zabývali komplexně v celém povodí. Na základě tlaku našeho a ostatních neziskových organizací zadal krajský úřad vypracování koncepce protipovodňové ochrany pro Moravskoslezský kraj. První verzi této koncepce jsme připomínkovali, přičemž požadujeme posouzení všech možných alternativních protipovodňových opatření v jejich kombinaci. To podle našeho mínění ve výsledku prokáže neopodstatněnost velkých přehrad.

Pod petici „Za zachování Nových Heřminov“ jsme shromáždili přes dva tisíce podpisů lidí, kteří nesouhlasí s výstavbou přehrady v Nových Heřminovech. Uspořádali jsme putovní výstavu, s níž jsme navštívili šest měst (Šumperk, Bruntál, Krnov, Opava, Ostrava, Olomouc). Formou série fotografií výstava ukázala, jak člověk přispěl k ničivému průběhu povodní, a představila také alternativní, k přírodě šetrné, metody protipovodňové ochrany.

Dlouhodobé plány programu

Dlouhodobým cílem programu je významně přispět k plné implementaci nejvýznamnějších evropských směrnic v oblasti ochrany vodních ekosystémů – směrnic o ptácích a o stanovištích, součástí jejichž naplňování je především soustava Natura 2000, a Rámcové směrnice o vodách. Tohoto cíle chceme dosáhnout jak analýzou, připomínkováním a lobbováním k souvisejícím návrhům zákonů, vyhlášek a strategických dokumentů, tak osvětou a praktickou ochranou vytipovaných území v povodí Labe a Odry.

Dále chceme prosadit změny v koncepci i praxi protipovodňové ochrany v České republice. Přírodě blízká protipovodňová opatření budeme prosazovat především v chráněných územích, včetně území Natury 2000. Střednědobým cílem je do tří let dovést alespoň jeden pilotní projekt přírodě blízké úpravy vodního toku na severní Moravě až do fáze realizace.

Třetím dlouhodobým cílem programu je využít formy pozemkových spolků k přímé péči o ohrožené druhy rostlin a živočichů a cenná přírodní stanoviště v oblastech Českého středohoří, Labských pískovců, Jeseníků, Beskyd a Poodří.

Program Toxické látky a odpady

Cílem programu je omezit množství toxických látek unikajících do životního prostředí a prosazovat přísnější zákony a zavedení tzv. „čistější výroby“ či důsledné recyklace odpadů. Podporujeme právo občanů na informace o toxických látkách v životním prostředí, které ještě není v České republice samozřejmostí.

Úniky toxických látek nemají škodlivý vliv jen na přírodu, ale přímo také na činnost a zdraví lidí. Program je tedy zaměřen i na pomoc občanům, a to buď formou informačního servisu či na pomoc přímou (Asistenční centrum pro lidi postižené úniky toxických látek během povodní 2002).

Činnost v roce 2002 v jednotlivých kampaních

Budoucnost bez jedů

Cílem kampaně je prosazení takových legislativních změn, které by vedly k účinnému omezení úniků toxických látek do životního prostředí. Za jeden z největších úspěchů kampaně Budoucnost bez jedů proto považujeme ratifikaci Stockholmské úmluvy Parlamentem ČR v únoru 2002, k níž jsme přispěli. Ratifikace Stockholmské úmluvy bude mít praktický dopad na zlepšení životního prostředí v České republice: například spalovny budou muset změnit své dosavadní technologie a omezit produkci dioxinů vypouštěných do ovzduší. Ratifikace přinese také zpřísnění kontroly nad odpady obsahujícími polychlorované bifenylly a další toxické látky.

Důležitým výsledkem našeho snažení je také uzákonění integrovaného registru znečištění, díky němuž budou mít podniky povinnost zveřejňovat množství toxických látek, které vypouštějí do prostředí. Jeho urychlené funkční zavedení požadoval text petice „Budoucnost bez jedů“, pod kterou se podepsalo 9.320 lidí.

Pro širokou veřejnost jsme zřídili zvláštní internetové stránky „Povodně 2002 a ekologické škody“ na adrese <http://havarie.arnika.org>. Jejich prostřednictvím jsme informovali o aktuálních únicích toxických látek k nimž došlo při srpnových povodních. Pro občany postižené úniky toxických látek ze Spolany Neratovice jsme vytvořili Asistenční centrum, které zajišťuje rozborů půdy, právní poradenství a další servis.

Šetrné papírování

Cílem kampaně je zavést používání recyklovaného papíru na co největší množství úřadů, škol i soukromých firem. V loňském roce se nám podařilo docílit toho, že Ministerstvo životního prostředí ČR (MŽP) začalo na svém úřadu používat výhradně recyklovaný papír. Jeho používání vzápětí zavedly i některé další podřízené instituce jako například Správy všech národních parků a chráněných krajinných oblastí v ČR. Rovněž Česká inspekce životního prostředí používá od listopadu 2002 recyklovaný papír na všech oblastních inspektorátech. MŽP se tak stalo vzorem pro ostatní úřady.

Získali jsme také klíčová vyjádření důležitých výrobců kopírek a počítačových tiskáren, kteří prohlásili, že recyklovaný papír neškodí jejich výrobkům. Vyvrátili jsme tak dlouho zaběhnutý mýtus, že recyklovaný papír není do kopírek či tiskáren vhodný.

S pozitivním ohlasem se setkala také naše soutěž Šetrné papírování, do které se přihlásilo 74 dětských týmů ve věku 12 až 16 let z celé České republiky.

Odpad jako surovina

Cílem projektu je prosadit co nejvyšší míru recyklace odpadů a minimalizovat podíl nerecyklovatelných obalů a materiálů. V tomto ohledu se nám ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi podařilo prosadit důležité připomínky do Plánu odpadového hospodářství ČR. Tento dokument ovlivní nakládání s odpady a tedy i životní prostředí v ČR na příštích deset let. Podařilo se například prosadit, že do plánu zacházení s nebezpečnými odpady ve zdravotnictví budou zahrnuty nové ekologické metody zneškodňování těchto odpadů. Neziskovým organizacím se také podařilo do dokumentu zapracovat, že v roce 2010 by se mělo v České republice recyklovat (materiálově využít) 50 % komunálních odpadů.

Zdravotnictví bez PVC

Cílem kampaně je přesvědčit konkrétní nemocnice, aby přestaly používat výrobky z PVC a nahradily je bezpečnějšími materiály. PVC je škodlivé pro zdraví i životní prostředí nejen při výrobě, kdy vznikají např. rakovinotvorné dioxiny, ale i při svém použití, kdy se z něj vylučují toxické ftaláty – změkčovadla v PVC. Problematická je i jeho likvidace spalováním či skládkováním. Z těchto důvodů jednáme také s výrobci a distributory zdravotnických výrobků, aby upřednostňovali alternativní výrobky bez PVC.

V roce 2002 jsme navázali kontakt s pražskou nemocnicí Na Homolce a brněnskou nemocnicí U Sv. Anny, které se zapojily do projektu náhrady PVC. V listopadu 2002 jsme zorganizovali seminář pro lékaře a začali spolupracovat s dalšími třemi nemocnicemi.

Úspěchy programu v roce 2002

- ✓ Ratifikace Stockholmské úmluvy
- ✓ Uzákonění Integrovaného registru znečištění
- ✓ Zavedení recyklovaného papíru na Ministerstvo životního prostředí a další instituce
- ✓ Ukončení petiční akce Budoucnost bez jedů, která s 9 320 podpisy dosáhla svých cílů

Dlouhodobé plány programu Toxické látky a odpady

V nejbližších letech se program bude i nadále věnovat především těm nejvíce zákeřným toxickým látkám, které jsou souhrnně nazývány perzistentní organické látky. Prakticky to tedy znamená, že se chceme aktivně účastnit:

- ✓ příprav Národního implementačního plánu Stockholmské úmluvy o perzistentních organických látkách
- ✓ schvalování krajských plánů nakládání s odpady
- ✓ dokončení práce na integrovaném registru znečišťování

V horizontu jednoho roku bychom také rádi docílili náhrady PVC ekologicky a zdravotně méně škodlivými alternativami alespoň ve dvou českých nemocnicích a zavedení recyklovaného papíru v dalších institucích (například v Senátu Parlamentu ČR). V roce 2003 se budeme také intenzivně věnovat jednotlivým dlouhodobým kauzám - Spolaně Neratovice, skládce v Pozdánkách a spalovně odpadů v Lysé nad Labem a v Liberci - s cílem snížit možnosti úniků toxických látek z těchto provozů na minimum.

Program Veřejnost a životní prostředí

Program Veřejnost a životní prostředí se snaží zvýšit podíl jednotlivých občanů na rozhodování o životním prostředí. Podporuje občanská sdružení, pomáhá zakládat nová a poskytuje svůj servis také obcím. Cílem je rozšířit odborné schopnosti jednotlivých skupin, zefektivnit jejich práci na lokální úrovni a vytvářet mezi nimi spojení.

Činnost v roce 2002 v jednotlivých kampaních

Centrum pro podporu občanů

V roce 2002 jsme pomohli založit desítku nových občanských sdružení v různých místech ČR a vybavili jsme je základními informacemi o ochraně životního prostředí.

V průběhu roku jsme také podali několik úspěšných soudních žalob pro neposkytování informací správními úřady (jednalo se například o Krajskou hygienickou stanici pro Středočeský kraj nebo Krajský úřad středočeského kraje).

Také se na nás obrátila řada občanských sdružení i jednotlivců se žádostí o pomoc v případech kácení dřevin v městských alejích a parcích. Občané považovali kácení za zbytečné a obávali se zhoršení životního prostředí. V některých případech se obavy potvrdily a stromy se podařilo zachránit.

Jednotlivé případy

- Ve spolupráci s Občanským sdružením Mladá a zastupitelstvy obcí Milovice, Lipník a Straky jsme se věnovali problémům regionálního biocentra Mladá u Milovic nad Labem. V mimořádně cenné přírodní oblasti hrozí výstavba polygonu Škoda Auto a několika dalších průmyslových staveb, které by oblast nenávratně zničily.
- Spolu s občanským sdružením Zdravé Kyje se nám podařilo zabránit rozšíření Broumarské ulice v Praze, která se měla stát spojkou pro jízdy do nákupních center na Černém Mostě. Projekt by ohrozil statiku vzácného románského kostela sv. Bartoloměje a životní prostředí zdejších obyvatel.
- V průběhu roku jsme se spolu s Občanskou iniciativou Pankráců účastnili desítek správních řízení a dalších jednání, souvisejících s projektem „Pražského Manhattanu“ na Pankrácké pláni. Plánovaná stavba několika mrakodrapů a nákupních center by mohla – díky nárůstu automobilismu – způsobit vážné dopravní problémy v centru Prahy a zhoršení životního prostředí.
- Ve spolupráci s občanským sdružením Balabenka se nám podařilo zachránit stejnojmenný park v Praze, který byl ohrožen projektem výstavby administrativní budovy společnosti Skanska.
- S občanským sdružením Lysin jsme zpracovávali připomínky k projektu na stavbu centrálního překladiště pro střední Evropu Maersk Sealand u Lysé nad Labem. Usilujeme o přemístění překladiště do vhodnější lokality.
- Společně s ostravskou pobočkou Arniky se nám podařilo zabránit vykácení desítek zdravých stromů v Ostravě-Porubě v rámci projektu tamní radnice na „estetizaci a humanizaci“ městské zeleně. Na základě našeho podnětu kácení zastavila Česká inspekce životního prostředí.

Veřejnost proti dálnici D3

Cílem kampaně je prosadit takové dopravní řešení, které bude přijatelné nejen po stránce dopravní, ale také z hlediska dopadů na životní prostředí a na obyvatele. Nejdůležitějším okamžikem roku 2002 bylo projednávání konceptu územního plánu velkého územního celku Pražského regionu, které proběhlo na jaře. Hrozilo nebezpečí, že trasa dálnice v něm bude schválena v takové podobě, která by znamenala výrazný negativní zásah do životního prostředí. Za úspěch kampaně Arnika považuje, že k tomu nedošlo. Podařilo se prosadit, že do rozhodování o podobě silničního spojení Tábora a Prahy bude zahrnuta i alternativa, kterou si nechaly zpracovat dotčené obce a která je k přírodě šetrnější. K rozhodnutí by mělo dojít v roce 2003.

Počátkem roku 2002 jsme též změnili vzhled internetových stránek o dálnici D3 a vydali jsme nový leták. V září se pak konala úspěšná cyklistická jízda Posázavím, kterou svojí účastí podpořila i senátorka Helena Rögnerová.

Úspěchy programu v roce 2002

- Zabránili jsme rozšíření Broumarské ulice v Praze
- Zachránili jsme park Balabenka
- Zabránili jsme vykácení desítek zdravých stromů v Ostravě-Porubě
- Dosáhli jsme toho, že dálnice D3 nebude prosazena v trase vládního návrhu, ale bude porovnána s jinou, přijatelnější variantou

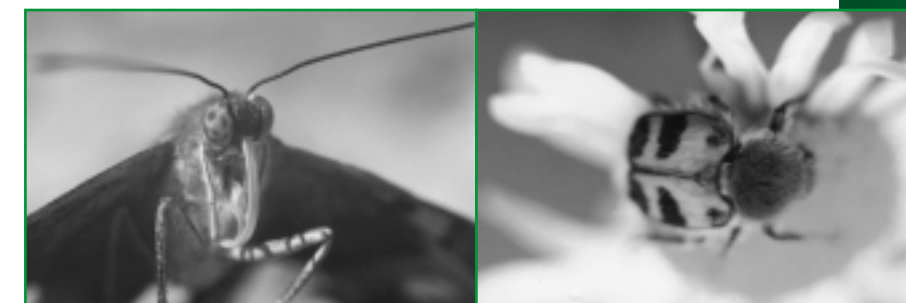
Dlouhodobé plány programu

V nejbližších letech se bude program nadále věnovat místním občanským sdružením a asistovat jim v kampaních na ochranu cenných částí přírody a udržitelný rozvoj obcí a regionů. Chceme přispět k praktickému naplňování Aarhuské úmluvy o přístupu veřejnosti k informacím a jejímu podílu na rozhodování o životním prostředí. Budeme se soustředit na:

- aplikaci nových zákonů na konkrétní případy (zákon o hodnocení vlivů na životní prostředí, integrované povolování atp.)
- publikování modelových kauz prostřednictvím médií
- systematické vzdělávání zástupců občanských sdružení a místní samosprávy prostřednictvím seminářů a informačních materiálů

Program bude směřovat k vytvoření neformální koalice lokálních občanských sdružení České republiky, která by mohla formulovat společné požadavky v konkrétních oblastech a prosazovat legislativní změny.

V roce 2003 se budeme intenzivně věnovat regionálnímu biocentru Mladá u Milovic (ohroženému řadou průmyslových projektů), projektu Centrálního kontejnerového překladiště pro střední a východní Evropu v Lysé nad Labem, uvažované dálnici D3 a problematice městské zeleně a kácení stromů. Cílem účasti v konkrétních kauzách bude maximální zapojení veřejnosti do rozhodování a realizace řešení, která budou optimální z hlediska ochrany přírodních hodnot.

Pobočky a kontaktní místa Arniky

Pobočky

Arnika Děčín

Děčínská pobočka Arniky se v roce 2002 proslavila především jedinečným projektem založeným na využití pracovních sil nezaměstnaných žadatelů o práci při likvidaci škod způsobených povodněmi. V období od srpna do října jsme zaměstnávali 31 uchazečů o práci, přičemž nám zdarma pomáhalo ještě 20 dobrovolníků z Liberce. Jedinečný projekt, který nemá v České republice obdoby, si na své konto může připsat úklid a zajištění téměř čtyřiceti děčínských domácností, polikliniky, zimního stadionu a řady dalších objektů. Projekt pokračuje ve spolupráci s dalšími organizacemi i v letošním roce.

Úspěch sklídl také projekt na řešení vnitroměstské cyklistiky. Po dlouhodobé osvětové kampani pro veřejnost se nám podařilo získat ke spolupráci město. Společně jsme pak zadali vypracování studie, která řeší propojení obytných částí města s centry na obou březích Labe cyklistickými stezkami.

Arnika Děčín také v roce 2002 zahájila program dopravní výchovy pro první a druhé třídy základních škol. Zaměřuje se především na bezpečnost dětí při pohybu na komunikacích ve městě a při jízdě na kole.

Schůzky pobočky jsou každý druhý pátek v měsíci od 17.00 hodin na Ekologickém informačním centru Arniky Děčín (Hudečkova 1). Ekocentrum je veřejně přístupné denně od pondělí do pátku mezi 9.00 a 15.00. K dispozici je mnoho materiálů týkajících se ochrany životního prostředí a také malá knihovna. Poskytujeme i poradenskou službu veřejnosti.

KONTAKT: Arnika Děčín, Jan Dostál, Hudečkova 1, 405 01 Děčín I, tel./fax: 412 510 650, e-mail: decin@arnika.org

Arnika Most

V roce 2002 působila v severočeském Mostě nová pobočka sdružení Arnika. Její vedoucí Ing. Soňa Hykyšová působila zároveň jako koordinátorka celostátní kampaně Šetrné papírování. Aktivisté Arniky na Mostecku zorganizovali několik infostánek a petičních akcí (např. v Okresní knihovně v Mostě nebo u příležitosti oslav Dne bez aut 20. září). Na Den Země 26. dubna pořádali úklidovou akci v okolí hradu Hněvína. Mostecká pobočka zorganizovala rovněž happening před budovou Magistrátu města Most a její zástupci předali vedení úřadu výzvu k zavedení recyklovaného papíru. Současně jí zaslali také starostům Litvínova, Bíliny, Chomutova a Jirkova.

Pobočka byla počátkem roku 2003 na žádost vedoucí zrušena.

Arnika Ostrava

Arnika Ostrava ukončila u Starého Města na Šumpersku projekt „Revitalizace říčky Krupé“, jehož výstupem, kromě projektové dokumentace potřebné pro realizaci navrhovaných opatření, je také brožura o revitalizacích.

Před komunálními volbami v listopadu loňského roku zorganizovala Arnika Ostrava dvě studentská předvolební fóra s politiky. Studenti v Ostravě a Opavě tak mohli zpovídat politiky a zjišťovat jejich postoj k životnímu prostředí a ochotu učinit něco pro zlepšení současného stavu. Součástí těchto akcí bylo vydání brožury „Rok voleb“, aby si obyvatelé Ostravy mohli udělat přehled o tom, co jednotliví politici slibovali na předvolebních mítincích a jak se chovají poté, co byli zvoleni.

Ostravská Arnika zorganizovala v rámci kampaně „Za záchranu řeky Opavy“ několik besed a výstav, velký úspěch měly „Koncerty pro Nové Heřminovy“, na nichž vystoupili hudebníci Irena a Vojtěch Havlovi a Oldřich Janota.

Na řece Opavě nad obcí Nové Heřminovy zahájila Arnika Ostrava práce na projektu „Pozemkový spolek Nové Heřminovy“, kde usiluje o zachování toku v přirozeném stavu, do jakého se řeka dostala po povodních v roce 1997.

KONTAKT: Arnika Ostrava, Lenka Daňhelová, Bohumínská 63, 710 00 Ostrava 2, tel.: 596 241 614, e-mail: ostrava@arnika.org

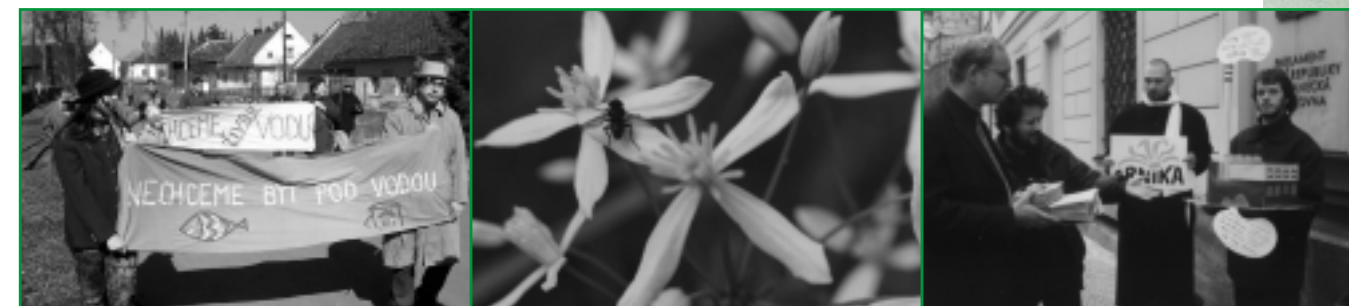
Arnika Praha

Pražská pobočka Arniky uspořádala v roce 2002 na dvě desítky informačních stánků, na kterých jsme informovali veřejnost o naší činnosti. Zapojila se také do celostátních kampaní Šetrné papírování a Budoucnost bez jedů či do petičních akcí Stop nebezpečí ze Spolany a Budoucnost bez jedů.

Arnika Praha také pořádá nejrůznější videoprojekce a besedy. S ohlasem se setkala například přednáška Věry Malátkové se svou pálenou, které se zúčastnilo přes 20 mladých lidí.

V Praze také působí Koordinační centrum – centrální kancelář Arniky. Ta se stará například o koordinované mediální působení Arniky či o aktivity zajišťující rozvoj členské základny, získávání nových dobrovolníků a příspěvatelů. Koordinační centrum má také na starosti vydávání publikací Arniky a čtvrtletního zpravodaje, jehož prostřednictvím informuje členy i příznivce o činnosti sdružení.

Pražská pobočka Arniky je otevřena každý všední den od 10:00 do 16:00 hodin. Pro veřejnost jsme připravili na každý čtvrtek od

18.00 akce v naší kanceláři v Chlumové ulici. Čtvrtý čtvrtek v měsíci je vyhrazen pro schůzky pobočky, kam zveme zajímavé hosty. Zbýlé týdny jsou zpravidla určeny pro videoprojekce zajímavých ekologických titulů.

KONTAKT: Arnika Praha, Chlumova 17, 130 00 Praha 3, tel./fax: 222 781 471, e-mail: praha@arnika.org

Arnika Tým Bořena:

Pobočka Arniky Tým Bořena v roce 2002 pokračovala ve své hlavní činnosti, kterou je ochrana přírody v západní části Českého středohoří. Tým Bořena se stará především o lokality s výskytem chráněných a ohrožených druhů rostlin. Jednu z nich se podařilo dlouhodobě pronajmout a vytvořit tak základ tzv. pozemkového spolku. Pozemkové spolky jsou znovuoobjevenou formou ochrany ekologicky hodnotných území před devastujícími změnami.

Tým Bořena má od roku 2002 nového vedoucího, kterým se stal Jan Handlíř. Ten byl spolu s RNDr. Jindřichem Petříkem spoluautorem úspěšného projektu Ochrana genofondu západní části Českého středohoří, který dostal finanční podporu Ministerstva životního prostředí. Na naplnění tohoto projektu bude Tým Bořena pracovat v roce 2003.

KONTAKT: Arnika – Tým Bořena, Jan Handlíř, Hudečkova 1, 405 01 Děčín I, tel./fax: 412 510 650,

e-mail: jan.handlir@arnika.org

Kontaktní místa

Arnika České Budějovice

Činnost kontaktního místa Arniky v Českých Budějovicích bude v jeho počátcích souviset především s plánovanou stavbou spalovny komunálních odpadů v Mydlovarech. V Českých Budějovicích také připravujeme seminář o integrované prevenci znečištění.

KONTAKT: Arnika České Budějovice, MUDr. Věra Horská, Fráni Šrámka 35, 370 04 České Budějovice, tel. 736 167 533, e-mail: ceskebudejovice@arnika.org

Arnika Chomutov

Ve svém počátku se kontaktní místo Arniky v Chomutově zabývalo problematiku výstavbou obchodního centra firmy Amadeus, která byla plánována v sousedství Podkrušnohorského ZOO parku. Tomuto záměru se podařilo definitivně zabránit a byla tak zachráněna zeleň na cca 4 ha, kde hnízdí více než 40 druhů ptáků a žije zde řada dalších chráněných živočichů. Arnika v Chomutově také pravidelně pořádá infostánek s výstavou ke Dni Země v ZOO parku.

KONTAKT: Arnika Chomutov, Iveta Houřová, Blatno 113, 430 01 Chomutov, e-mail: chomutov@arnika.org

Arnika Liberec

Liberecká pobočka se zapojila do celostátní kampaně Šetrné papírování a pořádala v jejím rámci „Tříkrálový happening“, při kterém byl magistrát města vyzván, aby začal více používat recyklovaný papír. Pobočka v Liberci se bude věnovat především odpadům a samozřejmě místní spalovně odpadů.

KONTAKT: Arnika Liberec, Petr Braun, Ještědská 535, 460 07 Liberec 7, tel.: 607 280 569, e-mail: liberec@arnika.org

Arnika Vrchlabí

Kontaktní místo Vrchlabí se zapojilo do celostátní kampaně Arniky Šetrné papírování a do Slavností na Labi. V kampani Šetrné papírování se snaží propagovat recyklovaný papír vedle výzev úřadům i prostřednictvím informačních tabulí. Jedna se již nachází na gymnáziu ve Vrchlabí a v nejbližší době se tyto tabule rozšíří na další veřejně přístupná místa. Tato kampaň vyvrcholí na Den Země ve Vrchlabí, kde bude představena recyklovaného papíru.

V rámci Slavností na Labi chce Arnika Vrchlabí uspořádat dvě akce, při kterých vyčistí alespoň od pevných odpadů vybrané části vrchlabského Labe.

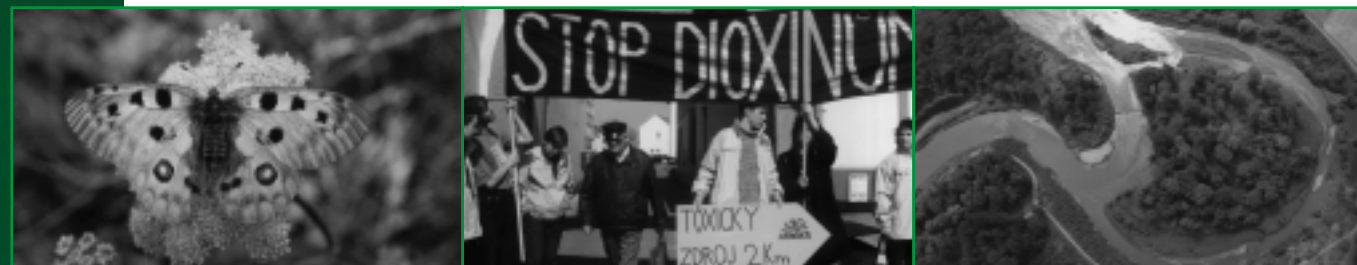
KONTAKT: Arnika Vrchlabí, Hana Martincová, Benecko 159, 512 37 Benecko, tel.: 728 884 114, e-mail: vrchlabi@arnika.org

Arnika Vyškov

Kontaktní místo Arniky ve Vyškově se zaměří na problematiku odpadů a na vyškovskou spalovnu. Spalovna Ekotermex, a.s. Vyškov totiž neposkytuje informace o škodlivinách vypouštěných do životního prostředí. Nemá dokonce ani dioxinový filtr a několikanásobně překračuje normy platné v Evropské unii. Tento stav se Arnika Vyškov pokusí změnit cílenou kampaní.

Místní lidé navíc nejsou dostatečně informováni o dopadech provozu spalovny na životní prostředí a jejich zdraví. Připravujeme tedy informační a mediální kampaň společně s petiční akcí. Také jsme se zapojili do kampaně Šetrné papírování a oslovili jsme Městský úřad Vyškov.

KONTAKT: Arnika Vyškov, Radka Štěpánová, Polní 10, 682 01 Vyškov, tel.: 607 617 653, e-mail: vyskov@arnika.org

Jak Arniku vidí ostatní?

Tomáš Růžička, Nadace Partnerství, koordinátor programu Ochrana přírody a krajiny

1. Jak vidíte roli Arniky a její význam mezi ekologickými neziskovými organizacemi, šíří v celém sektoru?

Jako pozitivní vnímám především snahu Arniky vymezit si důsledně oblast působení a nesnažit se řešit široké spektrum témat. Problematice toxických látek, přístupu veřejnosti k informacím a rozhodování a ochraně přírody se věnuje již dlouhodobě a vystupuje velmi zodpovědně a profesionálně.

2. Jak hodnotíte činnost Arniky v ochraně přírody?

Roli Arniky vidím jako velmi pozitivní především ve formování koalice NNO zabývajících se soustavou evropských chráněných území Natura 2000 a v její otevřenosti ke spolupráci s dalšími organizacemi v ochraně přírody.

Vašek Vašků, Greenpeace, tiskový mluvčí

1. Jak vidíte roli Arniky a její význam mezi ekologickými neziskovými organizacemi, šíří v celém sektoru?

Arnika je dnes nesporně jednou z nejvýznamnějších ekologických organizací v České republice. Myslím, že za poměrně krátkou dobu své existence si již získala respekt veřejnosti i řady odborníků. Já osobně si nejvíce vážím vzdělávací a osvětové činnosti, kterou Arnika provádí například v oblasti problematiky odpadů, recyklovaného papíru a také nebezpečných perzistentních látek POPs. Ze své zkušenosti vím, že právě tohle poslední téma není úplně jednoduché představit veřejnosti.

2. Jak hodnotíte činnost Arniky v oblasti toxických látek a odpadů?

Mám dojem, že právě oblast toxických látek je jedním z klíčových témat, na které se Arnika zaměřuje. A je to dobře. Tohle téma je tak široké a průšvihů na tomto poli je dnes tolik, že není v silách jednotlivých obcí ani státní správy všechno uhlídat. Právě ekologické organizace jako Arnika mohou pomoci odhalovat největší nepravosti. Mohou také vyvíjet účinný tlak na jejich řešení.

Martin Prokop, Ekologický právní servis, právník

1. Jak vidíte roli Arniky a její význam mezi ekologickými neziskovými organizacemi, šíří v celém sektoru?

Arniku vnímám jako jednu z nejlepších ekologických organizací u nás. Kromě samotného zaměření, zejména toho, že se prakticky věnuje celé řadě důležitých případů, jako je problematika zlepšení plavebních podmínek na dolním Labi, kauza Spolana, kontroverzní úseky dálnice D3 a pod., oceňuji také její profesionální metody práce. Například komunikaci s veřejností a médií - desítky velmi kvalitních informačních materiálů, tiskových výstupů a pod. - zvládá Arnika na jedničku a to je pro organizaci, snažící se pozitivně ovlivňovat vývoj společnosti, opravdu veliké plus.

2. Jak hodnotíte činnost Centra pro podporu občanů Arniky?

Myslím, že pomoc místním občanům v jejich snaze zapojit se do ochrany životního prostředí v místě svého bydliště je nesmírně záslužná činnost, která pomáhá nejenom chránit přírodu, ale rozvíjí prvky tzv. participativní demokracie. Demokracie, která představuje účast občanů na správě věcí veřejných častěji než jednou za několik let u voleb. O občanské společnosti se mezi aktivisty hodně povídá, ale málokdo ji prakticky pomáhá budovat. Proto hodnotím zaměření Centra jako velmi pozitivní a prospěšné.

Čestmír Klos, redaktor týdeníku Euro

1. Jak vidíte roli Arniky a její význam mezi ekologickými neziskovými organizacemi, šíří v celém sektoru?

Stát si na ochranu životního prostředí zřídil různé orgány, ale kdyby nebylo zpětné vazby nevládních organizací, nevím, kolik z nich by se už svému poslání zcela vymklo. V roli „ekologické policie“ jsou „nevládky“ nenahraditelné a Arnika je v této činnosti na špičce. Kolik nebezpečných kauz by v tichosti zapadlo, kdyby na ně Arnika neupozorňovala? Velký třesk s Děťmi Země nevedl k utlumení činnosti, ale naopak k rozšíření spektra. Rok od roku vzrůstá odborná způsobilost aktivistů Arniky a nemizí entuziasmus. Co si přát víc?

2. Jak hodnotíte mediální prezentaci Arniky?

Arnika je vidět a slyšet. Za poslední rok především prostřednictvím svých tiskových zpráv propasírovala do tisku, rozhlasu a televize tisícovku reakcí většinou na závažná témata. To je mezi nevládními ekologickými organizacemi nejvíce, i když ani další čtyři ekologická sdružení mediálně nezaostávají a uplatní na veřejnosti ročně od sedmi do devíti set témat. Ale protože vím, že jen v počtech to není, cítím potřebu připojit něco osobního: Arnika, zejména její agenda Budoucnost bez jedů, mi už mnohokrát pomohla otevřít dvířka k závažným kauzám. Oceňuji systematicčnost ve sledování námětů, jako jsou staré zátěže a unikající chlór ve Spolaně, nové zátěže a dioxiny ve spalovnách či před veřejností skrývaný odpad z Milovic. Pokud mi něco vadí, pak vysoké procento negativního písma na webových stránkách. Když si potřebuji něco důkladně přečíst, musím si to převést do pozitivní tiskové podoby.

Olda Jarolím, dobrovolník Arniky

1. Jak vidíte roli Arniky a její význam mezi ekologickými neziskovými organizacemi, šíří v celém sektoru?

Arnika je jedinečná především tématy, kterými se zabývá a která není vždy jednoduché přiblížit veřejnosti. Myslím, že její síla je i v jisté serióznosti a především skvělých lidech.

2. Co Vám přináší práce dobrovolníka v Arnice?

Spoustu nových zkušeností, možnost poznávat nové lidi a dělat prostě to, o čem vím, že je dobré a přínosné.

Tomáš Hakr, člen a přispěvatel Arniky

1. Jak vidíte roli Arniky a její význam mezi ekologickými neziskovými organizacemi, šíří v celém sektoru?

Arniku považuji za jednu z našich nejlépe fungujících ekologických organizací. Díky tomu, že je dlouhodobě zaměřena na několik konkrétních programů, může se těmto programům koncepčně a do hloubky věnovat a v těchto oblastech i něco dokázat. Líbí se mi i informační materiály Arniky, které jsou pečlivě připravené, přehledné a skutečně mohou veřejnost oslovit. Myslím, že Arnika může svým profesionálním a koncepčním fungováním být vzorem nejen ekologickým organizacím, ale i neziskovým organizacím působícím v jiných oblastech.

2. Co Vás vedlo k tomu stát se členem Arniky? Čím Vás Arnika zaujala, že jste se rozhodl podpořit právě ji?

Aby člověk začal něco dělat, musí jej většinou postrčit okolnosti (alespoň u mě to tak platí). Takže přestože se o ekologii zajímám od dětství, do práce ekologických sdružení jsem se zapojil až v době příprav Mistrovství světa v klasickém lyžování SKI 2003, které ohrožovalo moje zamilované Jizerské hory. Kampaň proti SKI 2003 tehdy organizovala liberecká pobočka Děťmi Země. Mistrovství se v Jizerských horách naštěstí neuskutečnilo, ale já jsem díky němu už zůstal „ekologicky aktivní“. Poté, co se z Děťmi Země oddělila Arnika, stal jsem se i jejím členem a podporovatelem a rozhodně toho nelituji, protože činnost Arniky se mi skutečně líbí.

Rozpočet k 31. 12. 2002 Arnika za všechny subjekty

Většina subjektů Arniky přešla k 1. 1. 2002 na účtování v soustavě podvojného účetnictví (nyní vedou podvojný účetnictví všechny subjekty kromě Týmu Bořena). Zůstatek k 31. 12. 2001 je hotovostním zůstatek (podle dat z jednoduchého účetnictví). Rozpočet Arniky za všechny subjekty je neauditovanou „konsolidovanou“ uzávěrkou (tj. součtem rozpočtů jednotlivých subjektů Arniky očištěných o vzájemné převody mezi nimi - např. při participaci na větších projektech zahrnujících několik poboček či při úhradě společného nájmu kanceláře atd.) tak, aby odpovídal skutečným peněžním tokům za celou organizaci.

CELKOVÝ ROZPOČET

HOTOVOSTNÍ ZŮSTATEK K 31. 12. 2001..... 461 554

Výnosy v roce 2002

Členské příspěvky	88 410
Dary jednotlivců	36 415
Dary od právnických osob	57 128
Dotace od státních institucí	1 408 342
Dotace z EU	3 114 219
Granty od českých nadací	1 831 979
Granty od zahraničních nadací	4 542 961
Úroky bank	27 340
Vlastní činnost	463 984
VÝNOSY CELKEM	11 570 777

Náklady v roce 2002

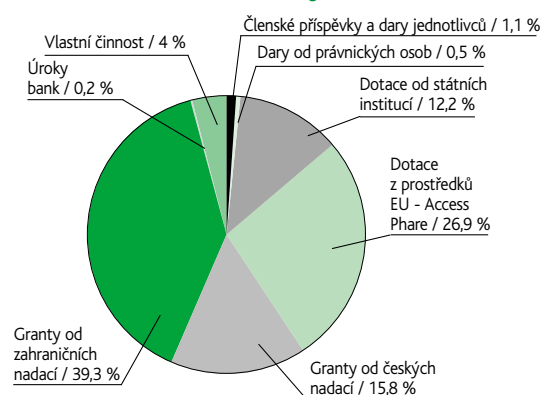
Osobní náklady	3 059 614
Konzultace	388 517
Komunikace	642 623
Publikační náklady	786 895
Spotřební materiál	357 537
Jízdné a přepravné	537 098
Nájmy	428 257
Per diem a občerstvení	17 386
Propagace (vč. plakátů, inzerce)	242 474
Investiční náklady (vč. počítačů)	204 973
Správní poplatky	4 787
Bankovní poplatky	68 749
Ostatní služby	883 546
NÁKLADY CELKEM	7 622 457

PŘEVOD do roku 2003 ..... **3 948 320**
z toho zálohy partnerům .....

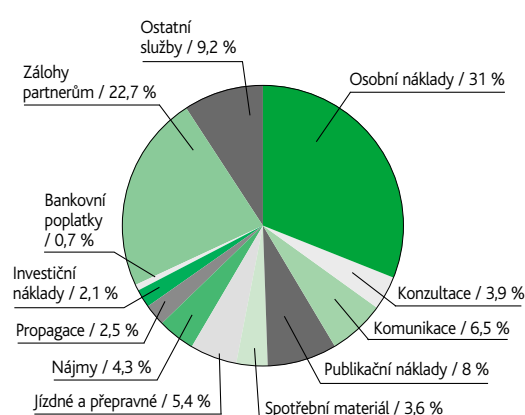
Osobní náklady zahrnují mzdy 31 dočasně zaměstnaných uchazečů o práci v protipovodňovém projektu.

Účetní převod do roku 2003 je ve výši 3.948 320,-. Zahrnuje náklady na uskutečnění rozpracovaných projektů, jejichž krytí přechází do roku 2003, a také zálohy partnerům v projektech (ve výši 2 233 419 Kč), které nejsou náklady roku 2002.

Účelové rozlišení výnosů

Účelové rozlišení nákladů

Přehled hospodaření jednotlivých subjektů sružení Arnika

Arnika dle svého statutu zřizuje své organizační jednotky, které mají místní či tématickou působnost. Všechny subjekty se řídí stejným statutem, registrovaným u Ministerstva vnitra pod číslem: VS/1-1/48279/01-R ze dne 16. 10. 2002

V roce 2002 měla Arnika 5 poboček, 2 programy (sekce) a centrální kancelář organizace. Rozpočty jednotlivých subjektů jsou zaokrouhleny na celé Kč. Všechny subjekty (kromě Týmu Bořena) od 1. 1. 2002 vedou podvojný účetnictví. Hotovostní zůstatky z roku 2001 vycházejí z loňské výroční zprávy a účtování v jednoduchém účetnictví.

Arnika (IČO: 265 43 281) – zřizovatel

Hotovostní zůstatek z 2001	45 577
Výnosy v roce 2002	284 767
Náklady v roce 2002	242 002
Převod do roku 2003	42 765

Arnika - Koordinační centrum (IČO: 709 38 105) - centrální kancelář

Hotovostní zůstatek z 2001	104 260
Výnosy v roce 2002	825 797
Náklady v roce 2002	844 929
Převod do roku 2003	-19 132

Arnika - Centrum pro podporu občanů (IČO:709 472 61) - pobočka

Hotovostní zůstatek z 2001	305
Výnosy v roce 2002	6 130 785
Náklady v roce 2002	3 182 366
Převod do roku 2003	2 948 419

Arnika - Děčín (IČO: 64 67 65 87) - pobočka

Hotovostní zůstatek z 2001	279 262
Výnosy v roce 2002	2 401 332
Náklady v roce 2002	2 161 795
Převod do roku 2003	518 799

Arnika - Most (IČO: 709 617 43) - pobočka

Bez příjmů v roce 2002

Arnika - Ostrava (IČO: 709 465 15) - pobočka

Hotovostní zůstatek z 2001	68 540
Výnosy v roce 2002	1 190 354
Náklady v roce 2002	987 060
Převod do roku 2003	203 294

Arnika - Tým Bořena (IČO: 709 398 88) - pobočka

Hotovostní zůstatek z 2001	10 000
Výnosy v roce 2002	0
Náklady v roce 2002	5 277
Převod do roku 2003	4 723

Arnika - Program Ochrana přírody (IČO: 709 520 27) – sekce dle statutu

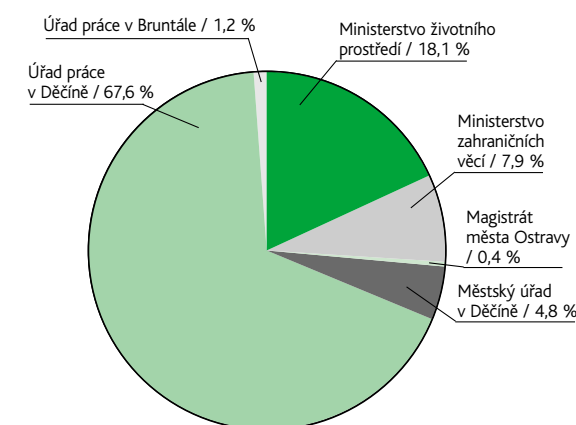
Výnosy v roce 2002	234 026
Náklady v roce 2002	166 732
Převod do roku 2003	67 294

Arnika - Program Toxické látky a odpady (IČO: 709 478 05) - sekce dle statutu

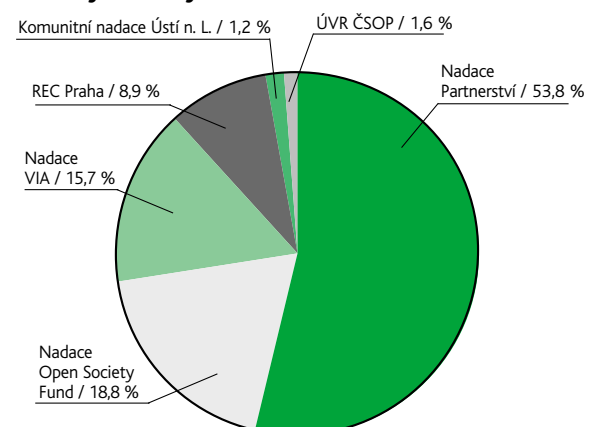
Hotovostní zůstatek z 2001	-46 390
Výnosy v roce 2002	2 258 283
Náklady v roce 2002	2 076 125
Převod do roku 2003	182 158

Přehled příjmů dle dotací a grantů

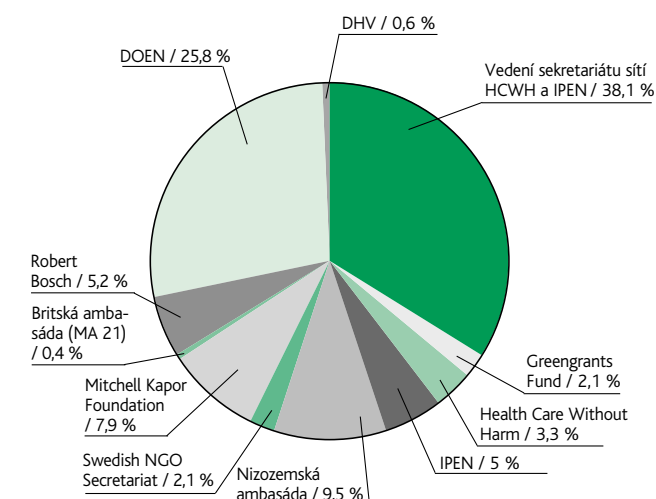
Dotace od státních institucí ..... **1 408 342 Kč**

Granty od českých nadací ..... **1 831 979 Kč**

Granty od zahraničních nadací ..... **4 542 961 Kč**

Poděkování a spolupráce

Sdružení Arnika chápe, že jednotlivci - i jednotlivá organizace - má daleko menší šance na dosažení vytčeného cíle než tým. Velmi si proto vážíme spolupráce desítek českých i zahraničních organizací a pomoci jednotlivců, bez jejichž přispění by byla naše cesta ke společnému cíli daleko obtížnější. Arnika děkuje především těmto organizacím a jednotlivcům:

Agentura ochrany přírody a krajiny • Ateliér pro životní prostředí
BUND Berlín • Čas na Odru (mezinárodní koalice)
Česká inspekce životního prostředí • DAPHNE - Inštitút aplikované ekológie
Danish Society for Nature Conservation • DANCEE
DOEN Stichting • Dolnoslaska Fundacja Ekorozwoju
Deutsche Umwelthilfe • Global Greengrants Fund
Grüne Liga • Ekologický právní servis
European Rivers Network • Health Care Without Harm (HCWH)
Hnutí Duha • International POPs Elimination Network (IPEN) a členské organizace mezinárodních sítí
investigativní žurnalisté • Jenifer Altman Foundation
Know How Fund - grantový projekt Velvyslanectví Velké Británie • Krajina 2000 (občanské sdružení z Jílového u Prahy)
Magistrát města Ostravy • Ministerstvo životního prostředí
Ministerstvo práce a sociálních věcí • Mitchell Kapor Foundation
Nadace Partnerství • Národní park České Švýcarsko
Nadace VIA • NROS - Nadace rozvoje občanské společnosti
občanské a spotřebitelské poradny (př. KOSA) • Open Society Fund Praha
REC Praha • REC Szentendre
Správy CHKO Labské pískovce a Poodří • Swedish NGO Secretariat on Acid Rain
Unie pro řeku Moravu • Veronica
WWF Polsko • WWF - Auen Institut Rastatt
Zelený kruh

Martin Blaha • Vladimír Burda • Milan Bureš • Josef Celer • Martina Černá
Jaroslav Čmelo • Vasilka Diadovská • Eva Dostálová • Tomáš Fajkus • Alice Forgová
Ing. Tomáš Hakr • František Hoffman • Lenka Hotzká • Linda Hotzká • Ing. Petr Hrdina
Dr. Čestmír Hrdinka • Ing. Soňa Hykyšová • Naděžda Chalupová • Martin Chlouba • Miloslav Kliment
JUDr. Petr Kužvart • Michal Limberk • Štefan Lipták • Stanislav Louma • Bára Luxová
Věra Malátková • Lenka Mašková • Ing. Jan Mazánek • Mgr. Milan Návojský • Jindřich Nejedlý
Lucie Nováková • Eva Pešková • RNDr. Jindřich Petrlík • Marie Procházková • Olga Řeháková
Ela Říhová • Ing. Jitka Sadilová • Jana Sedláková • Karin Sojková • Ing. Antonín Slejška
Mgr. Čestmír Strmiska • doc. MUDr. Kamil Ševela, CSc. • Zdeněk Šimeček
Vladimír Šustr • Dana Tesková • Ing. Vlastimil Tůma • Mgr. Helena Váňová • Martin Veselý
Martin Volf • Pavel Vraný • Lenka Vychodilová • Ing. Roman Žáček

